

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndc/7/2022
Identifikačné číslo spisu: 8515203424
Dátum vydania rozhodnutia: 29.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:8515203424.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: D. P., nar. XX.X.XXXX, bytom L. J. XX, O., P. H., zastúpeného JUDr. Zuzanou Kolárikovou, advokátkou, so sídlom Stará Prešovská 10, Košice, proti žalovanému: F. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom Š. XX, X. L., zastúpenému PUCHALLA, SLÁVIK & partners s.r.o., so sídlom Kmeťova 24, Košice, IČO: 36 860 930, o neplatnosť právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2 C 125/2015, o návrhu žalobcu na prikázanie sporu inému súdu tej istej inštancie, takto

rozhodol:

Návrhu žalobcu na prikázanie sporu vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa, pod sp. zn. 2 C 125/2015 inému súdu tej istej inštancie nevyhovuje.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Stará Ľubovňa predložil dňa 4.5.2022 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spor na rozhodnutie o návrhu žalobcu na prikázanie sporu inému súdu tej istej inštancie z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).
2. Žalobca svoj návrh odôvodnil s poukazom na prílišnú vzdialenosť (500 km) miestne príslušného súdu - Okresného súdu Stará Ľubovňa od miesta jeho pobytu - O., P.Y. H. Preto súdu navrhol prikázanie sporu Okresnému súdu do Košíc (sic.). Poukázal tiež na skutočnosť, že právni zástupcovia strán majú svoje sídla v Košiciach.
3. Žalovaný sa k návrhu žalobcu vyjadril tak, že s ním nesúhlasí. Dovolaciemu súdu navrhol, aby mu nevyhovel. S poukazom na uznesenie najvyššieho súdu (3 Ndc 1/2011, 7 Ndc 16/2020) argumentoval, že dôvody súvisiace s prekonaním väčšej vzdialenosti sú vo všeobecnosti skôr bežné a sami o sebe neodôvodňujú prikázanie sporu inému súdu. Presun konania do Košíc podľa žalovaného len minimálne zníži vzdialenosť miestne príslušného súdu od miesta pobytu žalobcu.
4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na prejednanie návrhu na prikázanie sporu inému súdu (§ 39 ods. 3 CSP) ako súd najbližšie spoločne nadriadený spor prejednávajúcemu súdu (Okresný súd Stará Ľubovňa) a súdu, ktorému by mal byť spor

podľa návrhu navrhovateľa prikázaný (Okresný súd Košice I, resp. II), po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania (§ 438 ods. 1 a § 177 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

5. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. (3) O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

6. Predpokladom prikázaní veci inému súdu podľa odcitovaného § 39 ods. 2 CSP (z dôvodu vhodnosti) je existencia okolností, umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci iným súdom než tým, ktorého príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie bola určená na základe zákonných kritérií príslušnosti, existujúcich tu v čase začatia konania a zakladajúcich príslušnosť až do skončenia konania (takže tu v skutočnosti ide aj o prielom zásady perpetuatio fori, čiže trvania príslušnosti, zakotvenej v ustanovení § 36 ods. 2 veta za bodkočiarkou CSP). Prejednávanie a rozhodovanie vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitej veci inému súdu len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom). Ak by totiž na to povolaný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by tu pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým aj ústavne zaručené zásady, podľa ktorých 1/ nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a 2/ príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov). Práve so zreteľom k charakteru delegácie (ako výnimky z pravidla, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií) musí mať potom aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) veci iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie veci i pomerov účastníkov konania, pričom na pomery účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ďalších účastníkov konania. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre uplatnenie opisovanej výnimky z pravidla potom samozrejme má i stanovisko ostatných účastníkov konania.

8. Vo všeobecnosti platí, že okolnosti spočívajúce v tom, že strana konania musí prekonať medzi miestom svojho trvalého pobytu a sídlu vecne a miestne príslušného súdu väčšiu vzdialenosť a táto cesta k príslušnému súdu je preňho spojená s rôznymi organizačnými, finančnými, zdravotnými a inými problémami, sú okolnosťami bežnými a samé osebe neodôvodňujú prikázanie veci inému súdu.

9. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tejto veci neexistuje okolnosť odôvodňujúca prikázanie veci Okresnému súdu Košice I, resp. II z dôvodu vhodnosti. Takouto okolnosťou bez ďalšieho nie je (nemôže byť) skutočnosť, že právni zástupcovia strán konania majú zhodne svoje sídla v Košiciach. Vo všeobecnosti sú totiž problémy tohto druhu ako už bolo uvedené skôr bežného charakteru a nemôžu (bez ďalšieho) predstavovať dôvod na prikázanie veci inému súdu. Okrem toho v predmetnom spore treba zohľadniť aj negatívne stanovisko žalovaného k návrhu žalobcu na prikázanie sporu Okresnému súdu Košice I, resp. II.

10. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky prikázaní veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP. Návrhu žalobcu preto nevyhovel.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.